

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI, GAZDÁSZATI, IPARI, KERESKEDELMI ÉS NEVELÉSÜGYI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSMEGYE ÉS A MEGYEI TANFELÜGYELŐSÉG HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN:

hetenként egyszer, vasárnap.

Egyes számok 20 krajczárjával kaphatók könyvkereskedésekben.

A kéziratok a szerkesztőséghez, pénzek s reklamáziók a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Előfizetési föltételek.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
Hat hóra . . . . . 2 frt 50 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal is küldhetők.

Hirdetések.

Hivatalos hirdetések díja a bélyeg-illetékkel együtt: 1—100 szóig 1 frt 30 kr, a 100-on fölül minden szó 1 krajczárjával számítottatik. E hirdetések után járó díj előlegesen küldendő be.

Magán hirdetések: négy hasábos petit sor egyszeri közléséért 7 kr, kétszeriért 6 kr, többszoriért 5 kr. — Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A nyiltterben: minden három hasábos garmond sor díja 20 kr.

Az elhagyott árvák ügye.

A lévai jótékony nőegylet, mely a szerény erdei ibolya gyanánt, zajtalan és csendes működése által, tehetségéhez képest folytonosan igyekszik a szegények nyomora enyhítésére és könnyének felszárítására hatni, üdvös tevékenységének koszorújába ismét egy hervadhatlan babért illesztett be: midőn a folyó 1882. évi november 25-én tartott közgyűlésében elhatározta, hogy a lévai árvaházat ugyanezen folyó év deczember havában megnyitja s azt, az elhagyott árvák menházául berendezvén, életbe lépteti.

Szivünk e nemes határozatnak örömetől melegen dobog föl

Innen-onnan két éve lesz, hogy e lapok hasábjain fölvetettük az eszmét, az elhagyott, vagyontalan, árva gyermekek megmentésére szükséges intézkedések megtételére.

Szavunk nem volt a pusztában kiáltó szava, fogékony, nemes keblekre talált; ezek az eszmét magukévé tevén, az ma már a megvalósítás stádiumába vezetett általuk.

Szivünk mélyéből üdvözöljük az egyelet jótékony tevékenységük ezen új terén; mert az elhagyott árvák megmentésének ügyét oly kezekben látjuk letéve, honnan a szeretet jótékony sugarai legmelegebben fénylenek; hiszen elismert régi dolog, hogy a szeretet valódi kiapadhatatlan forrása: a nemesen érző, női kebel.

E körben s térben az árvaház s intézet fölvirágzásának teljes nyugodtsággal nézünk elébe.

Az intézetben egyelőre — a rendelkezésre álló eszközökkel s a képességet tekintetbe véve, hat elhagyott vagyontalan árva fog elhelyeztetni; az erők és képesség gyarapodása arányában, azontul időnként több-több fog fölvetetni.

Ez intézkedést míg egyrészt a leghatalmasabb eszköznek tartjuk a napjainkban annyira elharapódzott koldulás megszüntetésére, más részről az emberi társadalmat munkás és hasznos tagokkal hisszük elláthatni azon oldalról, honnan eddig csak romlása és megmetéyezése támadt a társadalmi életnek.

Mily nagy jelentőségű s horderejű ügy az elhagyott, vagyontalan árvák megmentése s az emberi társadalomban való emberi méltóságukhoz illő elhelyezése: legnagyobb illusztrációul szolgálnak a mindenfelé fölmerült, munkát s kenyeret kereső, tömeges népmozgalmak; melyektől istennek hála, édes hazánk egészen ment, és mint hinni szeretjük, az is marad; vagyis maradhat mindenha, ha az ilyen, mint az árvák megmentésére szolgáló — intézkedés életbe vitetik és fogantatosítottatik.

S amily nagy jelentőségű és nagy horderejű az elhagyott árvák ügyének fölkarolása: oly örvendetes az, hogy nővilágunk lép föl ez ügyben jótékony tevékenységével a térre; oly térre, mely a gyöngédebb s finomabb érzelmek terjesztésére, a súlydező erkölcsök megmentésére, az elhagyott árva gyermekek lehető gondos fölnevelésére — habár áldozattal is — leginkább hivatva van. Ily nemes föladatnak legjobban képes megfelelni a gyöngéd női szívek áldozatkész szeretete.

Üdvözöljük ismételten a nőegyletet, tevékenységének ezen új terén!

Áldás és szerencse kísérje lépteit!

A konyha természetrajzából.

III.

Minekutána már kávéról s theáról szoltunk, önkényt merül föl a kérdés: vajjon élelmi szerek-e azok, vagy csak fűszer mindkettő? orvosság e, vagy mérég?

Hogy a kávé (de még a thea is) élelmi szer: azt bizonyítani fölösleges; kivált mai napság, midőn azokkal milliók táplálkoznak a föld különböző pontjain.

A kávé, mint élelmiszer, leginkább reggelire s uzsonnára használtatik; a thea ellenben rendszerént este szerepel, hol vacsora — hol pedig gyógyszer gyanánt, vagy csak időöltésből.

Talán elég lesz röviden is elmondanom, hogy az ételek megemésztésénél a fűszerek nagy szerepet játszanak. Az emésztést ugyanis nem gépezet végzi a gyomorban, hanem a gyomor belső oldalain egy oly minőségű nedveség képződik, mely a gyomorba jutott eledelel alkatrészeire bontja, vagyis megemészteti. Minél több ily emésztő nedvet képes a gyomor a beljébe juttatott ételekre ömlésztetni, annál rendesebb és könnyebb az emésztés működése. A fűszerek is nem a száj nyének csiklandoztatásáért tételnek az eledelbe, hanem a végett, hogy a gyomor falait izgassák s azt minél több emésztő nedv előállítására képesítsék, s ez által az emésztést előmozdítsák.

Világos tehát, hogy a kávé használata nem hátráltatja az emésztési folyamatot, sőt inkább elősegíti azt, mert a kávéval élő egyének az emésztésihiányból származó gyomorbajok miatt nem igen szoktak panaszkodni. Ennélfogva a kávé fűszernek is tekinthetjük.

Minde-napi tapasztalatból tudjuk, hogy kivált a nagy és hosszú ebédek után mennyire jól esik egy csésze „fekete.” Azt is tudjuk, hogy mily kellemetlen éjszakát kell töltenie annak, ki gyomrát vacsora-kor megterhelte, mert éjjel az emésztés sokkal gyengébb, mint nappal s így a különben is nehéz emésztett ételek miatt rosszul alszik az ember és bágyadtan éri magát reggel. Ellenben a reggeli kávé elköltése után bizonyos jótékony hatás áll be a gyomorban s új tevékenységre buzdítatva érezzük magunkat.

A reggeli kávé után rendszerént jobb étvágyunk szokott lenni, mint a kávé elköltése előtt. Innen van, hogy a kávé reggeliző egyének szívesen tartanak nagy fölűstökömöt. Sőt elmondhatni, hogy a villás reggeli a kávé használata hozta dívatba.

Bátran lehet tehát azt állitanunk, hogy a kávé és thea nemcsak élelmi szer, hanem egyuttal fűszer is, mert a rendes emésztést és a jó étvágyat fűszertartalom nélkül nem mozdíthatná elő.

De orvosszeri minőségben is játszanak azok szerepet. Ugyan ki ne tapasztalta volna a kávé és theának áloműző hatását? Nemesak testi, de szellemi állapotunkra is elevenítőleg hat a kávé és thea. Figyeljünk csak jól a kávé- és thea-ivókra, s ha uzsonna előtt hallgatagoknak s talán leverteknek látszottak, kávé után megered a beszéd özőne s a test is élénk mozdulatokban csatlakozik a beszédhez. Ép úgy, sőt még nagyobb mérvben hat idegeinkre a thea élvezete is; hiszen azok az érdekes thea estélyek thea nélkül nem volnának oly kellemesek.

Vannak egyének, legkivált szellemi munkával foglalkozók, kik szellemi tevékenységük föntartása és kedélyük élénkítése végett állandóan, sőt rendkívül időben is élvezői e két ital egyikének, vagy mindkettőjének is. Tudni kell azonban, hogy mint mindenben, úgy a kávé élvezetében is káros hatást gyakorol az egészségre a mértékletlenség.

A kávé haszna és ártalmassága fölött, Bernstein, a jeles természettudós következőleg nyilatkozik:

„Midőn a kávé az idegeket tevékenységre ingerli, természetes, hogy gyakran inkább káros, mint hasznos hatása van. Nyálkás természetűeknek szükséges a kávé és szívesen isszák is; s azért is Németországban és Keleten a legkedveltebb czikkek egyike és roppant nagy mennyiségben fogyasztatik. Izgékony természetű embereknek azonban inkább ártalmas, s jobb ha ezek csak higan használják. Élénk gyermekeknek ártalmas, és helytelen azokat kényszeríteni a kávé-ivásra; öregeknek azonban, kiknek tunyává lett idegtevékenységük izgatásra szorul, nem vehetjük rosz néven, ha a kávéskanna fenekére néznek.

Szegényebb háztartásokban szokás a kávéba kátangot (czikóriát) vegyíteni. Ez nem csupán ártalmas, de mindenképen rosz pótszere a kávénak, mert annak

hatásos alkatrészeiből semmit sem tartalmaz. Ellenben a kávénak vegyítése tejjel és megédesítése czukorral igen helyes.

Tej és czukor jó tápszerek. A tejben véralkatrészek vannak, a czukor pedig a testben oly anyagokká változik, melyek az ember életére okvetlenül szükségesek. Miután pedig éjjel nem vettünk táplálékot magunkhoz és így azon veszteséget, melyet a vér kigőzölgés és lélegzés által szenvedett, helyre kell ütni, azért a tej és czukor igen ajánlandók.

Különösen gyermekeknek ne tekintsük nyálkásnak, ha szeretik az édes-tejes kávé. A természet nem hiában adott nekik kedvtelést a czukor élvezetében, mert ez nekik valóban szükséges is, miután mind érveresőknek gyorsabbnak, mind lélegzésőknek erősebbnek kell lennie, hogy az ételek testök részeivé változauak és növekedésök előre haladjon.

A felnőtt embernek is van ugyan szüksége czukorra, de ennél a czukor az ételekben levő keményből*) képződik; de miután ehhez az emésztőszerveknek munkássága kívántatik meg, a gyermekeknek az emésztést segítjük elő, ha a kemény helyett kész czukrot adunk.

Sok betegség van, különösen a szegények gyermekei között, az ugynevezett angolkór, melynek egyik oka a keményet tartalmazó kenyér és burgonya élvezete, de melyeket a gyermek gyenge emésztőszervei sem kellőleg megemésztetik, sem czukorra átváltoztatni nem bírnak. Es így szükségtelen teher gyanánt sokáig a gyomorban fekszik, az emésztő erőket nagy mértékben megerőlteti, a nélkül, hogy a táplálás megfelelő hasznót hozza belőle. A gyermekek azután gyengék lesznek, elsoványodnak és a legkülönbözőbb betegségekbe esnek.

Aki azonban közvetlenül ebéd után kávézik, jól teszi, ha tej és czukor nélkül teszi ezt, mert mindkettő nem segíti elő az emésztést, hanem a már teli gyomornak újabb feldolgozásra való anyagokat nyújt és azt tevékenységében inkább zavarja, mint a kávé elősegíti.

Igen helyes a nap ezen első táplálékához fehér kenyeret enni. A buza alkatrészei majdnem kétannyi keményet tartalmaznak mint a rozs, és sokkal könnyebb emésztetűek is mint emez. Miután pedig a fő dolog az, hogy a munkás ember gyomra, midőn a munkára megy, ne kapjon azonnal maga is nehéz munkát, fontos, hogy a tevékenységet előmozdító kávé mellé csak könnyen emészthető ételeket egyék.” F.

A pénzüntézetek képviselőinek gyűlése.

Mint előző számainkban érintettük, a vidéki takaréktárak és pénzüntézetek mintegy 200-an küldöttek képviselőt az országos értekezletre, oly ezébből, hogy a pénzügyminiszternek a tökéletét kamat megadóztatására vonatkozó törvényjavaslat ellenében fejtsék ki érveiket, keressenek utat módot arra nézve hogy a javaslat törvényyné ne váljék.

Az értekezlet f. hó 28—30 ik napjain Budapesten tartatott meg. A megjelentek impozáns száma a mellett tanuskodik, hogy ezen intézetek érdekeik megvédésére a demonstrációt, alapos argumentumok föltámasa által országossá, általánossá tették.

Megyénk pénzüntézetei közül ott láttuk első sorban a Lévai Takarékpénztárat s a Lévai Takaré- és Hitelintézetet, — az Oszlányi Takaréktárat, nemkülönbén a Kőrmöczi Takarékpénztárat és Hontból az Ipolysági Takarékpénztárat képviselve.

Az érdemleges gyűlés nov. 29-én tartatott meg, melynek végzése alapján az ön elhatározva, hogy a m. k. pénzügyminiszterhez, valamint az országgyűléshez egy-egy, alapos információkkal ellátott kérvény intézessék. Az elsőhöz a javaslat visszavétele, másikkhoz a netalán benyújtandó t. javaslat el nem fogadása végett.

A kérvény szerkesztése egy szűkebbkörű bizottságra ruháztatott. A következő nap reggelén a bizottság munkálata elfogadtatván, annak átnyújtására ugyanazon bizottság kéretett föl.

A kérvény részleteivel a nagy közönségnek is lesz alkalma megismerkedni, amennyiben az országos bizottság kimondotta azt is, hogy a kérvény szövege, a benn foglalt argumentumok megismerhetése céljából, minden pénzüntézetnek meg fog küldetni.

*) Keményítő-szerű tápanyag.

A mozgalom üdvös voltáról ez alkalommal szólni fölöslegesnek tartjuk; a napi sajtó úgy, mint szerény lapunk is bővebben indokolta már e törvényjavaslat káros befolyását közgazdasági viszonyainkra nézve.

Az intézetek képviselői kérelmük sikerének biztosítása céljából, kerületeik országgyűlési képviselőikkel is érintkeztek, fölkerévn azokat, hogy a jelzett törvényjavaslat előterjesztése alkalmával, választókerületeik — s így az ország érdekében befolyásaikat érvényesítsék.

Sajnálattal kell az alkalommal konstatálnunk, hogy a miniszter nyilatkozata alapján nem remélhető, hogy a törvényjavaslat visszavetessék; de az országgyűlési képviselők jó része nincs a miniszterrel egy véleményen s így tett ígéreteik alapján várható, hogy a javaslat a pénzügyminiszter óhajta szerint a parlament által el nem fogadatik.

Különlék.

— Szilágy Józsefnek koronaórré választása f. hó 30-án fényes ünnepélyességgel ment végbe. A főrendek s a képviselőház együttes ülésében fölolvastatván a királyi leirat, melynek alapján a négy kandidált közül Szilágy József v. b. titkos tanácsos stb. egyhangulag koronaórré választották. A választás után az országgyűlés Budára vonult, hol a koronaőr a királyi felség kezeibe az ország színe előtt esküt tett a szent korona hű gondviselésére. A koronaőr fényes országos méltóság még ma is, mint az ország zászlósa, a király tanácsosa is egyszerszind; nehéz időkben pedig felelősség sulyosodik a koronaőrök vállaira, sőt a felelősség lemondásuk, vagy haláluk esetében, még családjaikra is áthárul mindaddig, míg az országgyűlés őket s örököseiket külön törvénnyel föl nem menti a felelősség alól. Egy kisebb hadi csapatot is rendelkezik a korona őrzése végett. — Az Árpád-házi királyok idejében lön szervezte a koronaőri méltóság. Őseink szokása és erénye tegye fényessé a koronaőri méltóságot még évezredekig!

— Bars megye törvényhatósági bizottsága f. évi december hó 14-ikén fogja közgyűlését megtartani. A közgyűlés főbb tárgyai lesznek: 1. A közigazgatási bizottság választott tagjai sorából kilépendő 5 tag helyének — az 1876. évi VI. t. cz. 4 §-a értelmében való betöltése. 2. Az igazoló választmánynak — az 1870. 42. t. cz. 22. §. értelmében — jövő 1883-ik év tartamára leendő újbóli alakítása 3. A közigazgatási bizottságba — az 1876. évi VI. t. cz. 55. §-a alapján — helyettes tiszti ügyészek jövő 1883-ik évre leendő kijelölése. 4. A kataszteri megyei bizottság tagjai sorából elhalt Botka László rendes tag, továbbá: a végleg eltávozott Csenky Lajos és elhalt Simonyi Sándor póttagok helyeinek — kijelölő bizottság közbejöttével leendő betöltése. 5. A garami járásban Dr. Vogel Gusztáv járási orvosnak ez évi november hó 1-től történt lemondása következtében ezen állomásnak választás utján leendő betöltése. 6. A megyei törvényhatósági bizottság választott tagjai sorában bekövetkezett változások folytán: a megejtett új választások eredménye-

nek bejelentése és a kiegészített névjegyzéknek végleges megerősítése. 7. A megyei utaknak fölügyeletéből eredő műszaki teendőikért: a megyei államépítészeti hivatal főnöke részére szolgáló utiátalánynak 1883-ik évre való megállapítása. 8. A megyei betegápolási pótadónak jövő 1883-ik évre szükségelt megállapítása. 9. A katonai beszállásolási pótadónak 1883-ik évre leendő kivétele. Ezen kívül az időközben leérkezett és szentesített törvények, miniszteri rendeletek, törvényhatóságok átiratai, s egyéb az állandó választmány által előkészített folyó ügyek; melyek a megyei közgyűlési ügyrend 10 §-a értelmében a jegyzői hivatalban megtekinthetők.

— A lévai jótékony nőegylet maegyhete tartott, népes közgyűlésén egyhangulag elfogadta a választmány azon javaslata, mely szerint az árvaház a hó elején megnyitassék; egyúttal kimondta a közgyűlés, hogy ez időszereinti jövedelméből kitelhetőleg fog gondoskodni az árvák ellátásáról. Az árvaházba fölvevett gyermekek mellé egy fölügyelő nőt szerződöttet, kinek kötelessége lesz: a gondviselésre bízott árvagyermek lehet jó neveléséről, tisztántartásáról s ezek számára a fizetésről lelkiismeretesen gondoskodni. Fölvévettnek az árvaházba 2—10 éves árva, vagy elhagyott, s vagyontalan fiú- és leánygyermek, kiknek lévai, vagy bars megyei illetőségüknek kell lenniük. Fölveendő árvák ajánlása és az árvaház segelezése végett fölkeréni határozta a közgyűlés Léva városa és Bars megye hatóságait. Az árvaház fölötti állandó fölügyelet gyakorlására, a választmány kebeléből egy, 3 tagú bizottság küldetik ki havonként. Áll tehát a szép buzgalom nemes bevétől alkotott intézet, s hogy az minél virágzóbb állapotba juthasson, az attól függ: mennyire fogja azt fölkarolni, támogatni megyénk és városunk közönsége? Mi részünkről a legszebb jövő reményét tápláljuk az árvaház iránt, mert nem hihetjük, hogy a női szeretetteljes szívek ez alkotmánva pártolásban ne részesüljön. Fölhívjuk itt egyúttal olvasóink figyelmét a lapunk végén közölt nőegyleti alapszabályokra.

— A fölvidéki magyarság diadala. Mint Nyitrai értesítenek ott f. évi november 28-án a Fölvidéki Nemzetör által mozgalomba hozott: Magyar közművelődési egyesület a fölvidék számára megalapított. Nagy közönség, helybeli úgy, mint vidéki, vett részt az e tárgyban tartott közgyűlésen és az alapszabályok kidolgoztatván s megállapítván, a belügyminiszteriumhoz fölterjesztetni határozottak. Szívvel üdvözöljük az egyesületet, működésének kezdetén; szívből kívánjuk, hogy kitűzött nemes föladatát, a magyar műveltség terjesztését minél nagyobb siker koronázza! Vörösmartyként:

Egyetértés tartsa össze fiait,

Hogy leküzdje éjszak rémes árnyait;

Künn hatalmas s benn virágzó és szabad,

Bizton álljon sérthetetlen jog alatt.

— Kilátásunk Ipariskolára. Folyó évi november 28-án Jagócsi Péterffy József, miniszteri biztos városunkban megjelenvén, az itt fölállítandó ipariskola tárgyában, a városbáz termében a városi képviselőtestület által értekezlet tartatott, melyben közakarattal kimondatott már a miniszteri rendeletek által sürgetett ipariskola fölállítására. Városunkban az iparitanoncok száma a

150-et meghaladván, ezeknek oktatására az eddig gyakorlatban volt vasárnapi iskolák, melyek mint ismétlő iskolák szerepelnek. — éppen nem elégségesek; s azonkívül a szükségesek a tanoncok — mint nem e föladat megoldására hivatott iskolák általában nem is felelhetnek meg. Az ügynek keresztülvitelére egy ipartanodai bizottságnak megválasztása rendeltetett el és azzal bízott meg, hogy a miniszteri biztos vezetése mellett az iskola fölállítására hivatott tényezők, u. m. a város, az ipartanodák, a kereskedelmi iparkamara belevonása s közreműködésével kieszakolja a miniszteri segélyt és támogatást az ipariskolának mielőbbi fölállítására s életbe léptetésére.

— Érdekes cikksorozat van kezeink között, melyet 1873-ban feltűnt Jánusi küldött hozzánk. A dolgozat Bars megye viszonyait 1873—76-ig festi s így ennek közzététele által érdekes olvasmányt nyújthatni olvasóközönségünknek. Januárius kitűnő tolla élénk vonásokkal tud rajzolni, így például, a közelmúltban kiadott röpirata is oly tetszéssel fogadtatott, hogy annak példányait sok háznál beeres emlékgyanánt őrzik mai napig. A hozzánk beküldött újabb közlemény szintén igen érdekes. A jövő hóban megkezdjük annak közzétételét lapunkban; melyre előré is föl hívjuk olvasóközönségünk beeres figyelmét.

— Hymen. Fizély Lajos képzett fiatal iparos Léva nov. 25-én vezette oltárhoz Wittlinger János kedves leányát Mária-t. Bolcogság legyen kísérelőjük az életben.

— Szép asszonyok albuma. Eredeti eszméje támadt egy temesvári urnak. Albumot állít össze Délmagyarország legszebb hölgyeinek arcképeiből s ez albumot a Királyasszonyok fogják átnyújtani. Száz hölgy arcképe lesz benn az albumban s ezt a szárat egy e végből alakult bíráló bizottság fogja kiválogatni. A fényképfölvételeket már lagközelebb megkezdjük Kossák fényképezés, kit a trieszti kiállításon is kitűntettek B—H.

— A Betegbarát. (beküldetett) Minden családban kisebb bajok orvoslására, különösen oly esetekben, ahol az orvos nincs rögtön kéznél, első sorban házi szereket szokás használni, mely szereket használata ellen még orvosi szempontból sem lehet kifogást emelni, miután ezélszerű házi szereket rögtön alkalmazása által gyakran már fölötté sulyos betegségek hártattak el. Hogy azonban ez kivihető legyen, szükséges a szereket idejekorán beszerezni, de a legalkalmasabban és a leggondosabban kell azokat megválogatni. Az olvasóközönség érdekében vélünk tehát eljárni, ha figyelmét egy kis műre hívjuk föl, mely művecskében egész sorozata van fölemlítve az orvosilag is kipróbált és elismert házi szerekeknek. Ezen művecske, mely jogosan viseli a „Betegbarát“ czímet, oly módon van szerkesztve, hogy benne minden beteg megtalálja a legalkalmasabb gyógyszert; a könyvecske tehát nemcsak minden beteg, hanem minden háziasszony számára is nélkülözhetlen, miután a leggyakrabban esetben ennek jut azon szerep betegét gyógyítani. Miután pedig Górischek K. egyetemi könyvtáros (Bécs I. Stefánsplatz 6.) a magasz-

Tárcza.

Téli rajzok.

(— Karezolat. —)

Hányadika van?

December 3-ika. Első advent vasárnap. Vége a kis farsangnak.

Félre veletek, farsangi bálók, lakodalmak. Ti pedig, érdekes disznótorok, csak lassan a testtel, csak úgy sutytyomba — csendesen, nehogy valaki! megleszen. — Vége a kedélyes, zajos évadnak, nincs már szórakozásra nyilvános összejövetel; nincs alkalom a bálók, lakomák szerelmi találkozóira, — ha csak úgy privátim nem... de úgy nem oly érdekes.

Otthon maradni kényszerít a tél szigorú törvénye, újabb lelki életmódot rendel az advent paragrafusai, biztatva, hogy csak várjatok, nemsokára megjő a kedves Krisztkindli, akkor majd szabad lesz a vásár, szabad a táncz, szabad (?) a eskő.

Csak várjatok...

— Holnap lesz az első rórate.

Ez az igaz hívők lelki találkozója, ez az egyetlen nyilvános összejövetel — mely a kegyelemből megengedett kaszinó estélyekkel — fölhasználható.

Rorate és fölolvadás, érdekes dolgok; egyik a hajnal, másik az est ajándéka, úgy használja föl kiki, amint jobban lelki üdvére válik.

Mindkét helyen az olvasás szerepel. A kaszinó-estélyen megtalálja a komoly tudós és a költői lelkeletű közönség a neki való szellemi táplálékot. A hajnali misék közönségének is kijut a magáé. Az álmatlan agg türelmetlenül olvassa a percekét, míg megkondul a rórate hívó harangja, s türelmesen pergeti olvasóját az ur házában, hová lelkeüdvéért ment imádkozni. Ifjak és hajadonok lelki örömmel sietnek a róratéra, édes hajnali álmukat izgatottan szakítják félbe s pontosan megjelennek a kórus alatt, az oltár szögletében, hová a találkozózt még tegnap kitűzték. S ki mondja, hogy ezek is nem lelkiüdvöket keresni mentek a hajnali misére?

Oh, azok a róratek sokat tudnának elbeszélni..., de nem beszélnek el. Jobb is, mert sokunknak nem volna inyére.

— Szent Mikulásra! esuf egy idő ez az ideitél. Fagy is, nem is, — ma megdermed, holnap enged, — ma dér, holnap eső, — egyik nap jeges rög, másnap feneketlen kátyu, melyben Amerikáig süllyed a kerék s melyben születik a lóhalál és a legrosszabb utra való: a „szerencsés fölfordulás“.

Rövid időn fölshökken a kefék ára, és a suvixot a penész emészt meg. — Megakadt a közlekedés, pang az üzlet, csak a látyü művészet tartja fönn magát, erre rávirradt, most van az aratás, a téli sárban; lévén ez hatalmas ellensége: hosszú és rövid eszimáknak és minden néven nevezendő topánoknak, regatta és rokokó cipellőknek, szíjjas bocskoroknak és a bakák bakancsainak.

Valóságos kaluésni-korszak. „Csónakverseny kalucsiban“, ez a legjobb sport; szatiraja, allegóriája, parodiája a koresolya szép művészetének.

Szegény H a l i f a x !, megöli a bánat unalmában, elkeseredésében bizony még a vízbe ugrik, ha rövidesen be nem fagy.

Ugyan hány fok a hideg? Csak 2. Ez szörnyűség, hát csak nem kapunk jeget? Biz-isien úgy készül a jég sport, mint L u e z a s z é k e. Árkok mellett, folyó parton, vízöntéseknél ott ácsorog napestig a koresolázók apraja-nagyja s lesi, várja: megnyílik-e már előtte a pálya? — Menjetez haza, ne melegítsétek a levegőt, mert bizony még újévig se eszuskálhattok.

Csak várjatok! Ne busulj Halifax, majd csak befagy valahára, akkor aztán...

„Előtted a küzdés, előtted a pálya:

A gyöngye elesik, s az erős megállja...“

*

Valamit gondoltam. Gyerünk a pinczébe!, te hozol pogácsát, én viszek hideg sültet.

Nohát menjünk! A pincez kulcsot itthon ne felejtjük!

— No, foglaljatok helyet, falatozzatok, én addig hozok egy kis borocskát.

— Tartásatok a poharatokat, ez abból a fekete kadarkából való; ott termett, tudod, ahol te Muki azt a barna szedőlányt megcsipkedted szüretkor.

— Eeeh!... ragyogó csillagom, még nappal is látlak... ugyancsak csipős bor, nem hiába esipve szüretölték.

— Várjatok, hozok a másikkól. Kóstoljátok ezt a fehér muskotályt.

— Vadalmalé az pajtás, kivallatná minden bünyömet, eszibe jut az embernek tőle minden adóssága.

— Hát ez hogy mondja? ezzel a fehérvári kiállításon kitüntetés nyertem.

— Tyhü! komám, ilyen még nem volt a fogam alatt, mért nem konkurálsz vele Szibériába?

De micsoda láрма, jajgatás van odakünn? Egy ember fekszik itt a szőlők között, gyertek ki már, segítünk rajta, mi baja?

Szegény ember, vérzik, hol a sebje? talán robbanó szívtartó szívtartó? — De hiszen revolver sínes nála, ahán itt a seb a mellény zsebe mellett! Oh, Bachus nagy ereje, egy félig kinyílt bicska van a zsebében! Mi baja atyafi? szóljon szerencsétlen!

— Uj bort ittam, jó emberek, bicskám kinyílt s én elestem, ah... .

— Ez borzasztóbb a dynamit-szivarnál is, az ideit új borral nem kell tréfálni, itt a szomorú példa. Jövöre ha új bort isztok, vigyázzatok atyámfiai, nehogy zsebben felejtsetek a bicskát.

*

Mégis csak rossz esztendő volt ez az ideit!

Kenyérnek való, igaz, termett elegendő; de a bor már nem érdemel dícséretet, a bodzafa pedig pláne csekély termést adott.

Nyakunkon a tél, torkunkon a köhögés, s uramfia, nincs bodzavirág, mind elfogyott a patikából. Miből csináljunk már most igit a zsiherbathéát?

Pedig ugyancsak köhögünk ám! Krumpli ezukor, árpaczukor, égettezzukor: mind feketeczukor, ezt kell szopogatni, nincs más orvosság.

Egy ismerősöm szokta mondani: „ugyan ne köhögj, nem ér az semmit!“ Bezzeg megjárta szegény, ugyancsak rájött a köhögés, most én mondtam neki: „nem ér az semmit“. Az felelte rá: „sokat ér“. Igaza van, mert közülnk „sokat ér“ a köhögés; abban gyakorolja be magát sok ember, miként kell a halállal társalogni; ez a halál előkészítő tanfolyama, melynek rettenetes könyvéből rendszeren „márciusban“ kell vizsgálatot tenni.

Szörnyű exámen!, óh hányan szeretnének itt „tertiae classis calculust“ nyerni!

tos ezél figyelembe vételével azt kívánatra i n g y e n küldi meg érdekében áll tehát mindenkinek a „Betegbarát“ot meghozatni: a megrendelésre elégséges levelező lapra ráírni: „Kérem a „Betegbarátot“ részemre megküldeni: és hozza írja pontosan ezimét. Ily fáradságnak bárki is alávetni magát, miután semminek más kiadása ezáltal nem keletkezik. Ha szükséges volna a már többször említett művecskét ajánlani, csak arra merünk utalni, hogy az még már az 560-ik kiadást érte el; sürgős kérelem folytán pedig tizenegy idegen nyelvre fordított le. Egy könyv, mely ily rendkívüli eredményeket képes felmutatni, csak jó lehet! miért is minden további magasztalást fölöslegesnek tartunk és csak azon jó tanácsossal járunk olvasóinkhoz, hogy a megrendeléssel ne sokáig késlekedjenek.“

— **Ujbánváról vesszük a tudósítást**, hogy Jagócsi József miniszteri biztos, és Barsvármegye részéről küldött bizottság a megye alispánja, Rudnyánszky Timsz elnöke alatt az u j b á n y a i i p a r t a n m ű h e l y tárgyában f. hó 27-én ugyanevvel Ujbánvár tanácskozások tartott, melyekben az érintett tanulmányi felvirágztatására részvényes társaságnak megalakítása határozottatott.

— **Érdekes égi tűnemény** észlelték e hó 17-én Londonban. A zenith magasán nagy kiterjedésű, mélyen rózsaszín északi fény vala látható Szomszédságában északkeletre kékesfehér fénykód emelkedett óriási üstökös farkhoz hasonlóan a magasba s nagy gyorsasággal óriási hal-alaku fénylő tömeggé alakult át. Majd nyugatnak vonult s eltűnt lassanként a csodás fényben ragyogó hold közeleiben. Az egész tűnemény mintegy két percig tartott. A vörös északi fény s a kékesfehér fénykód megkapó színelentében állott egymással.

— **Fölvételei estély fog tartatni a lévai kaszinóban** f. hó 7-én

— **Rövid hírek.** Szilágy József koronaórré választott, nov. 30-án le is tette esküjét a király előtt. — **A lengyel forradalom** évfordulati emlékünnepe nov. 29-ikére esik, e napon a b.-pesti egyetem ifjusága táviratilag fejezte ki rokonszenves üdvözlését a lengyelek iránt, kiknek e nap ép oly nevezetes, mint nekünk márczius 15-ke. — **Uj papirgyártási anyagot** főztek föl Svédországban, hol az erdősegek nagy mennyiségben szolgáltatnak egy bizonyos fehér mohot, mely kitűnő anyagot szolgáltat a papirgyártásra, az ilyen papir fölül minden más gyártmányt. — **A szövőipar** állása: a múlt évben az összes ipari államokban 747 millió órsó volt működésben, ezek közül 1.765.000 órsó esik Ausztria-Magyarországra — **Király Őfelsége** a napokban meglátogatta a budapesti műcsarnokot, hol több magyar festőművész képét vásárolta meg. — **Vámkonferencia** tartatik e hó 15-én, mely alkalommal föl fognak olvasatni a Franciaországgal kötendő keresk.-szereződésnek a magyar és osztrák kormányok által kidolgozott alapelvei. — **Kukoricza-szonkoly** (pogácsa) is van már; Franciaországban sikerült a kukoriczából szeszgyár ásnál visszamaradt hulladékokból egy oly nemű szonkolyt, vagyis pogácsát állítani elő, mely nem csak

trágyául használható, hanem igen jó takarmányt is képez. — **Arabi basát**, a fogolylyá lett egyiptomi fölkelő vezét alkalmasint életfogytiglan való számkivételre ítélik. — **Diák zavargások** történtek Oroszországban, melyek politikailag veszélyeseknek bizonyultak be; hire jár, hogy egy ideig több főiskolát be fognak zárni. — **Az osztrák-magyar bank** bécsi és budapesti főintézetinél tekintettel a kölesönizletben néha föllépő nagyobb igényekre: 100 frttól 10.000 frtig terjedő kölesönök, kívánatra azonnal adatnak; de a kölesönök a kérelem napján d. e. 11 óráig előre bejelentendők. — **Összeesküvést** főztek föl Konstantinápolyban, mely a Zultán élete ellen volt tervezve. — **Székely Kornélia**, a szt.-Istvánnapi szépségverseny első díjazott hölgye jelenleg Párizs színpadjain aratja a babérokat.

Apróságok. Ez semmi. Egy állatsereglet tulajdonos produálta magát a közönség előtt; így a többi muta ványok között beament egy hyéna kali kájába is. E jelenetre fölszóla a publikum közül egy élezes inas: „Ez semmi, hanem azt szeretném látni, vajjon az az ur benne-e a majszterné asszonyomhoz — mikor ezt elfújja a méreg?“ P. H.

Furesa légyott Egy bájos kisasszony következő tartalmu levelet kapott: „Imádtott kisasszony! Már régóta imádom önt! A legholdogabb halandóvá tenné, ha megengedné, hogy azt személyesen mondjam meg önmek. Ma este 6 órakor a sétaterén. Ismertetőjel: Barna fölsőkabát, fekete nadrág, barna kalap. — és fogaim között egy virgíniaszívart. — A hordár várja a választ. — „Papa — szól a leányka — légy szives, neked jól olvasható ir sod van, válaszolj erre a l völré. — És a jó papa válaszolt vala ilyen ténképen: „Uram! Leányomnak ma épen nincs ideje, hanem azért csak jöjjön 6 órakor a sétaterre, ott azután megmondhatja nek em, hogy mi nyomja a szívét. Ismertetőjel: kék télikabát, szürke nadrág, sapka — s a kezében egy jókora fűtykös. — Vajjon lett-e a légyottból valami? P. J.

LEVELEZÉS.

Bars-Ujbánya november hó 23. 1882.

Bars-Ujbánya sz. kir. és bányavárosa ünnepe. Szent Kelemen Püspök, a bányászok védszentjének névünnepeit szentelé meg a bányamunkások összes személyzete, de maga a városiak Magisztratusa is, nov. hó 23-án.

Kora reggel mozsárdurrogások hirdették az ünnep kezdetét, és később a szentegyház harangjai hivaták ájtatos hálaadásra a város lakosságát.

Ujbánya szab. kir. és bányaváros több századok előtt nagy hír, dicsőség- és jólétnak örvendett, melyet a bányászat szerzett meg neki.

A forgandó szerencse elfordult a várostól, mai napság meg van még a ezim, de a tehetlenség miatt elveszett a hír, dicsőség és jólét; most csak a nyomoruságban gazdag a város.

A nemzet napzámásai, az életet és saját családjikat keserű odaadással naponta elhagyó vézna kinézésű bányamunkások, kik naponta térdre borulva, irgalomért könyörögve, ének és ima rebegés után, naponta a hegyek gyomrába szállnak alá kincset keresendők, hogy szülővárosukat ismét méhszorgalmuk szerencsés eredményei által, hír-, dicsőség-, és jólétre

Nézzünk be.

Csupa asszony van itt mind egész gyülekezete az uri hölgyeknek. Ugyan mit csinálnak?

Most megnyílt az ajtó, egy sereg rongyos gyereket vezetnek eléjük. . . Az előbb leirtakhoz hasonló szentes alakok. Mindeniket egy-egy jószívű urihölgy veszi maga mellé, s pár perc alatt meleg ruhába bújtatva vannak a hidegtől elesigázott gyermekek, némelyikök emni is kap, megköszönik szépen, s aztán örömtelvé haza mennek; sanyarúságuk része enyhítve van. Ez a „rongyos egylet“ műve volt.

Ez már kedvesebb kép. — De a szeretetteljes nők szíve még nem elégelte meg a munkát, zsebkendőjük még elég száraz, hogy vele a szenvedők könnyeit letörölhessék.

Le is törlik. Van nekik egy házuk, abban szerény tehetségük szerint néhány árvát gondviselteknek. Ez az árva ház; — még csak most nyitották meg, tegnap előtt.

Ez a Nő egylet műve volt. Ez igazán gyönyörű kép. De ezt sem szabad színezve rajzolni, e kép hatását ott bent, a szívben legjobban lefesti majd az öntudat, hogy jót tevének. Ez a legszebb téli rajz. F. A.

A modern Xantippe.

Bella, tudós nagysám, lám mindig tudja: mi újság? S a szomszédban mit főznek a házbeliek? Már a sajátja, hogy áll: mit tesznek honn a eselédék: Dolga a férjének s abba nem árta magát. Ismeri a divatot jól, hát izlése szerént jár; Mert, hisz, férjének tetszeni: vágya csupán! — Számláit váltóit kedves férje beváltja; Es. . ha nem! . . ah, hallik: »nőd ugye nem szeretted?!«

Erre a mély sóhaj jő, s rá könny zápóra onlik. — Ó, a nemes gyöngyök hatnak a férjre nagyon! — Hátha kíséretkép még a szó árja megindul S göresei álmában nőd a karodra hajol! Bármily erős szent légy: Xantippét érzed öledben, Csakhogy az ókorinak szebb kiadása e kép.

Luna.

erelhessék, nemzeti színű, zöld főveg, fehér áttilla, veres nadrágba ünnepelesen öltözve, zeneszó kísérete mellett, Szent István apostoli király és Szűz Mária, Isten anyja, Magyarország védasszonya ezüst bányász jelvények elővittele mellett, nagy reményű, s szakmájában tudós és szorgalmas bányafizstjűk: tek, Kondor Sándor urnak elővezetésével, a városi igen díszes székes szent egyházba vonultak, hol is példás buzgóságú főizstelenő kanonok plébános Petyko Elek ur által a vérelnküli áldozat bemutatása alatt, Rizner kántortanító ur által vezetett s szívetet buzgóságra emelő egyházi zenéjének behatása alatt, áldoztak az urnak

Jelen voltak a szent mise áldozaton: a városi magisztratusnak összes tagjai, élükön a város polgármagyja tek, Gajdosik Rafael urral, — és a városi polgárságnak nagy része.

A szent mise hallgatása után, a díszbe öltözött, bányászok, ugy mint: hevér, vajar, vajonez, takaronez, eseller, vitlás, esatlós, járgányör éjör, gépör, napács, bányaaes, aknaics, zahinó, iszaplasz, zuzdár, zuzdátügylő, sorfalat képezve és a tek, városi hatóságok középjökbe véve, zeneszóval a városházba kísérték; hol is a városi Polgárny ur lelkes szónoklattal köszönte meg nekik a szép kitüntetést; tek Kondor Sándor bányafizst ur pedig Őfelségét, az apostoli királyt — mint legelső bányászt éltette.

A bányászok delben egy szerény kis lakomát üttöttek, hol poharaikat szülővárosukra a selmeczbanyai bányahatóságra, méltóságos Pécs Antal kir. és miniszteri tanácsosra; nagyságos Greesmáher Gyula bányatanács igazgatójára, miat legjobb akarói- és jötevőikre emelték.

Minden vidékre, ugy mint rám is, föltötte kellemes hatást gyakorolt a vallásos ünnepe; szívemből kívánom nekik a bányászat fölvirágzását, városukra hír, dicsőség és boldogságuk ébredését, legyen övék a dicsőség és öröm.

„Szerencse föl.“

Dr. Szombathy József,
m. kir. bányaeorvos.

II.

Hodrusbánya 1882. nov. 27.

T. Szerkesztőség!

Van szerencsém a következő érdekes eseményt a Bars számára beküldeni.

Egy keresztelő és esküvői ünnepejéről írok, mely egy időben s ugyanegy személyre vonatkozólag tartott meg nálunk. Steiner Etel, Pozsony m. vojka születésű izr. hajadon, mintán a ker. kath. vallás tanait egy pár hónapi szorgalmas tanulás folytán alaposan elsajátította volna, f. évi nov. hó 19-én a zsufozásig megtelt hodrusbányai róm. kath. pleb. templomban a hitvallást magyar nyelven letéve s a Hercegi Primás megbízásából Litassy János hodrusbanyai plébános ur által megkereszteltetvén, a róm. kath. egyház kebelébe felvétetett.

Nevezett plébános ur, a ténykedést megelőzőleg s azt bezárólag az ünnepejéhez mért alkalmi szép beszédet tartott, élénk színekkel esetelvén a nap örvendés és tanulságos voltát s beszédét a kikeresztelt nőnek a hűvek szeret tébe és hajlamaiba való ajánlással fejezte be.

Jelzett hajadon a keresztelésben „Mária Anna“ neveket nyert. A keresztanyai teendő, illetve a tanu tisztét Jursovitz Ede városi bérlő neje szül. Nikl Anna asszonyság teljesíté. A kikeresztelkedett nő sz. mise alatt áldozott, s az isteni szolgálat után Dumetovics Antal helyb. szabómesterrel házasságra kelt.

A kettős eselekmény alkalmából összejött rokonok tisztas lakomájáról, a jószívűségéről általános ismert vendégszerető keresztanya gondoskodott; — s hogy a szerény lakoma elköltésénél a szívből eredő szerencsekívánatok nem hiányoztak, azt említeni sem kell.

Végzetül megemlítem, hogy egy bányamunkás f. hó 18-án a Hodrusbánya és Széla k n a közötti erdei uton megfagyott, mivel ittas állapotban indult utra s utközben elaludt.

Lindmayer János.

Tanügy.

A barsi h. h. néptanítóegylet közgyűlése.

F. é. oct. 23-án tartotta meg egyletünk fél éves közgyűlést N. Sallóban, az isk. helyiségben. Mely alkalommal: Tóth Lajos helybéli I-ső tanító, a történelem módszertani kezelését ügyességgel mutatta be tanítványai előtt. Ez után következett az elnöki megnyitó beszéd Arany Lajos elnöktől, értekezés alakjában a „vallásos érzület ápolása s föntartása“ czímen.

E nagy terjedelemben kidomborított s a vallásos nevelésnél szükséges kellékeket szorosán átgondolt elnöki beszéd, a tagok részéről általános helyesléssel találkozott s maga az eszme a jövőre nézve irányadónak kijelöltetett.

Tárgyai voltak a gyűlésnek:

I. Elnöki jelentés. a) Ebből kitűnik, hogy bár a tagok szíves megjelenésükkel tisztelték meg az egyleti közgyűlést, de a közönyt azért meg van annyiban, amennyiben a munkálkodás hiányát mindig említeni kell.

b) Dr. Ballagi Mórnak, ki a „debreczeni zsinaton“ a prot. tanítók érdekét képviselte — az öt megtisztelő j.-könyvi kivonati pontunk megküldetett; valamint tek, Zongor János urnak is, aki gyámoldánkat 100 forinttal megajándékozta.

c) **Konta Dezső** tanító s egyleti másodjegyző gyűléseinkről szóló eddigi jegyzőkönyveinket egy nagy könyvbe összeszedte s ezért neki a méltányos köszönet kéri.

II. Pénztárnok jelentéséből kiviláglik, hogy a pénztár jelenben oly kedvező állapotban van, miként a szükséges dolgok megvételére irányított összeg minden fönnakadás nélkül kikerül, — bár a tagok hanyagul fizetik részvény illetőségüket!

III. A könyvtárnok: **Pásztor Elek** terjedelmes jelentése köszönettel s általános tetszéssel fogadtatott. Jelentéséből a következő dolgokat, mint figyelemre méltókat, említem föl:

Egyleti könyvtárunk 1878. évben alakult, részben ajándékozás, részben a tagok tagsági és részvény illetőségéből befolyt pénzüsszege.

Van jelenleg:

a) **Neveléstani könyve** — különböző szerzőktől: 17 drb. részint bekötve, részint füzetekben. b) **Vallástani könyve**: 4 drb. c) **Irva olvasási nyelvészeti**: 11 drb. d) **Szám-tan, Mértan**: 6 drb. e) **Történelem, Alkotmánytan, Földrajz**: 15 drb. f) **Természettan és Természetrajz**: 6 drb. g) **Ének és Rajz**: 7 drb. h) **Vegyes művek**: 6 drb. — ezek közül ki kell emelni a „Lexicont”, mint nagybecsű művet.

A gyűlési tudósításon kívül eső dolgok közé tartozik több a egylet által megküldött jegyzőkönyv fölemelése; valamint az egyleti tagok által dicséreteseknek nyilvánított dolgozatok letéteményezése, melyek privat jellegűek.

(Vége köv.)

Irodalom és művészet.

„**Jó könyvek**“ cím alatt e napokban jelent meg az új magyar „ponyvairodalom“ néhány füzete. Az ország leguezetesebb írói vállalkoznak arra, hogy műveikkel leszálljanak a ponyvára, hogy azt mind tartalmilag, mind alakilag megneveltsék. Nem úzérkedési vállalatról van itt szó; mert hiszen a ponyva eme termékei ugyanazon áron jutnak a nép kezébe, melyen az eddigiek: népünk erkölcsi és irodalmi fölemelése a nagy cél, melyre vállalkoztunk, s mely még a kiadó társadságát is csak akkor fizeti meg, ha e művek elterjedés tekintetében teljes sikert aratnak. Ez pedig csak akkor lesz elérve, ha ezen kétségkívül jobb termékeknek sikerül fölépni az eddigi csejteseket: többnyire külföldi ponyvairodalom rossz fordításait zsvány-, és szörny-történefeket, a nép erkölcsét, izlését és nyelvét rontó munkát a tétől lészorítani. E nagy cél elérésére azonban sem a saját munkásainak legjobb akarata, sem a kiadó merész vállalkozása nem elégségesek: azt csak úgy lehet elérni, ha a nagy cél és vállalat érdekében a nemzet egész művelt zöme kezét fog s azt minden töle telhető módon és eszközök által támogatni és terjesztetni fogja. Első sorban a nemzet minden felekezethez tartozó lelkeszei és tanítói vannak arra hivatva, hogy reá mutassanak a jóra a selejtes mellett s figyelmeztessék hűveiket, tanítványait az új és olcsó irodalmi termékekre, melyek hivatva vannak népünk hasznos mulattató olcsó olvasmányokkal ellátni. De sokat lehetnek e cél elérésére köztisztviselőink is, különösen bíránk és ügyészeink, kik azt a fogházakban ajánlhatják és elterjeszthetik. Nagy mértékben eszközölhetik az elterjesztést hazánk nagy és kis könyv-

árusai s a magyar ponyva mostani elárúatói, kik e tisztességes termékeket ép oly jutányosan és ép annyi haszonnal hozhatják forgalomba, mint az eddigieket. Igen nagyot lendíthetnek e vállalaton nagy birtokosaink, kik munkásaink és családtagjaik számára e jó olvasmányokat csekély áron megszerezhetik; ugyanezt tehetik gyárosaink és vállalkozóink. A „jó könyvek“ szerkeszti **P. Szathmáry Károly** kiadja Révay Testvérek Budapest-n.

Megjelent az „Önügyvéd“ harmadik kiadásának 14-ik füzete, írta **Knorr Alajos**, kiadja ifj. **Nagel Otto** Budapest-n, Nemzeti színház épületében. E füzetben a szerző ismerteti a fölhívási kereteket, nevezetesen kérdések indokából, számolás iránt, a nyilvánítási eljárást és az elveszett okiratok megsemmisítése iránti eljárást, közli a közjegyzői okirat alapjáni eljárás szabályait, annak utána eltér a kiváltságot elnéző hiteltintézetek ügyeiben követendő eljárások ismertetésére, nevezetesen közli a magyar földhitelintézet, az osztrák-magyar bank és a kis-birtokosok országos földhitelintézte ügyeiben követendő eljárások szabályait; ezután értekezik a házassági váló perekről, különösen katolikus házasság ügyeiről, a protestánsok és vegyes házassági ügyeiről, a protestánsok és vegyes házassági váló perekről és az izraeliták váló ügyeiről, végre megkezdi a kis bb peres ügyi eljárás szabályainak ismertetését és tárgyalja a községi bíraskolás körüli eljárást. Ezen igen érdekes és tartalmas füzet ára 30 kr. Az első tíz füzet, mint a munka első félékötete külön füzve is kapható. Ára 3 frt. —

A lévai nőegylet alapszabályai.

I. Az egylet czime, székhelye és czélja.

1. §.

A lévai nőegylet ezimen társulat alakul, melynek székhelye Léva.

2. §.

Az egylet czélja: Léván a szegények és árvák gyámolítása; egy árva-, vagy szeretetház föllállítása.

II. Az egylet tagjai.

3. §.

Az egylet tagja lehet: minden szegény és árva pártolója, vallás és osztály különbség nélkül.

4. §.

Az egylet alapító-, rendes-, tiszteletbeli és pártoló tagokból áll:

a) **Alapítók**, kik legalább 50—100 o. é. forint alapítványt tesznek s míg a tőkét egyszerre, vagy részletenként leteszik, a hátralevő tőkeösszegetől 6% kamatot fizetnek.

b) **Rendes tagok**, kik hat, egymásután következő évre kötelezik magukat az egylet pénztárába évenként 3 o. é. forintot fizetni.

c) **Tiszteletbeli tagok** a férfiak, kik az alapítók, vagy rendes tagok kötelezettségeivel lépnek be az egyletbe.

d) **Pártoló tagok**, kik az egylet pénztárának gyarapításához tetszésök szerint bármily pénzüsszeget, vagy egyéb adománnyal járulnak.

e) **Az alapító- s rendes tagok** egyszer-mindenkorra 1 forintot fizetnek belépti-díj fejében az egylet pénztárába.

5. §.

Az alapító- s rendes tagjai az egyletnek a közgyűléseken indítványozási és határozati (szavazati) jog-

gal bírnak. A tiszteletbeli és pártoló tagok sem indítványozási sem szavazati joggal nem bírnak.

III. Az egylet vagyona.

6. §.

Az egylet törzsvagyonát képezik:

- a) az alapítványi tőkék s egyéb szerzett ingatlanok,
- b) az alapítók által kiállított magán kötvények,
- c) a hagyományok.

7. §.

Az egylet folyó kiadásaira fordíttatnak:

- a) a törzsvagyon kamatai, vagy jövedelmei,
- b) a tagsági év-járulékok,
- c) az egyes jötevők kisebb adakozása, műkedvelői előadások, hangversenyek, táncestélyek sat. után befolyó összegek.

(Folytatás.)

Lévai piaci árak.

(Rovatvezető: Kónya J. városi kapitány.)

Buza: mmázója 8.20—8.50 kr. Rozs: 6.50 kr. Árpas: 7.—7.60 kr. Zab: 5.70—frt. Kukuricza: 5.70 frt — kr. Köles: 5.— Burgonya, kilója: 3 kr. Szőlis: 100 kg 21 frt. Zsemlelis: 19 frt. Kenyérlis: 15 frt. Dereze: 8.— kr. K. nyér: fehér kilója 12—14 kr. barna 9 1/2—10 kr. Buzadara: mm. 16—23 frt. Borsó: 12 frt. Lencse: 12 frt. Bab: 7.80—5 frt. Köleskása: 12 frt. Hajdina: 14 frt. Árpakása: 20—24 frt. Ujhor hl. 4—7 frt. Obor: 14—16 frt. Sör: 12 frt. Szalonna: kg. 88 kr. Disznósír: 88 kr. Marhalus: 44—48 kr. Borjúlus: 44—48 kr. Disznóhús: 60 kr. Éggyu: 56—60 kr. Gyertya: 64—72 kr. Szappan: 48 kr. Széna métermázsánként: 2 frt 50 kr. Repezeolaj: 48 frt. Lenolaj: 56 frt. Búkkafőle: 11 frt. 20 kr. Cserfa: 12 frt. Tölgyfa: 11— frt. Fenyő: köbmétere 8 frt. 20 kr. Zsindey, 100 drb 9 frt 50 kr. Deszka párja 80-90—1 frt 20 kr. Léz párja 24 kr. Napszám: férfi ellátás nélkül 60 kr., ellátással 40 kr.; nő ellátás nélkül 40 kr., ellátással 30 kr.; gyermek ellátás nélkül 25 kr., ellátással 20 kr.

Nyilttér.

Egy kézi hajtásra készült

kukoricza-morzsológép,

— melynek naponkénti munkaképessége 80—100 métermázsa, — mérsékelt napidíjért igénybe vehető,

Léván (Báthi utca)

Kolásovits Nándor gépészlakatosnál.

Szerkesztői üzenetek.

Januárius-nak. Nagyon megtisztelve érezzük magunkat a becses kéziratok által, fogadjuk értük a legbensőbb köszönetünk nyilvánítását. Az érdekesítő jeles cikksorozat közzétételét III-ik évfolyamunk első számában kezdjük meg. Már előre is örülni tudunk a kelemes hatásnak, mit olvasó közönségünkre gyakorolni fognak a közlemények. Mert nem felelték ám még el az 1873 évben kiadott röpiratnak szellemes íróját; kétszemes érdekel fogják olvasni most az egykori Januárius újabb cikkeit. — Fogadjuk még egyszer köszönetünket és szives üdvözlötünket!

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Holló Sándor.**

49. szám.

H I R D E T É S E K.

Deczber 3, 1882.

2.35 és 2236 sz. Árverési hirdetmény.

A lévai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy **Cseh János** lévai lakosnak legifjabb **Szluzsni János** gr. kelecsényi lakos végrehajtást szenvedő elleni **40 frt.** tőkeköve-előse s járuléka iránti végrehajtási ügyében az 1882. évi február hó 28-án 1919/80 szám alatti végzéssel Gr. Kelecsényi községében a folyó évi június hó 3-ik napján megtartott árverés helyében, — melyen legifjabb Szluzsni Jánosnak a gr. kelecsényi 50 sz. tjkvben. A. I. 1.3—6 sorsz. alatt foglalt 1147 frt. o. é. becsült ingatlanai a lgtöbbit ígéro Szluzsni Lukács, Szluzsni Rozália és Szluzsni Julianna gr. kelecsényi lakosok javára 605 frt. o. é. vételárral leltették, s mely árverési eredmény más napon a fenti számok alatt kibocsájtott végzéssel az 1882. évi 60. t. cz. 187. §. értelmében hatálytalanná nyilvánított, — az 1919/80. sz. a. kibocsájtott árverési föltételek 5-ik pontja szerint megtartandó újabb árverési határidőül 1883. évi **január hó 3. napjának** délelőtti 10 órája Gr. Kelecsényi községében a községi bíró a ához kitűzetik mely in atlanás Kugyela Mihály és Kollár Fülöp gr. kelecsényi lakos által a 2235 és 2236/82 sz. a. kérvényükkel ajánlatba tett 700 frt. o. é. összege alul nem, s kis a on föll fog eladatni s amennyiben ezen összege fölül senki részéről több ígérlet nem tétetnek, a fönt körülírt ingatlanás Kugyela Mihály és Kollár Fülöp által ajánlott 700 frtban leltöttnék jog nyilváníttatni.

Erről a venni szándékozók azon hozzáadással értesíttetnek, hogy:

1-ör. A megállapított kikiáltási ár; a gr. kelecsényi 50. sz. tjkvben A. I. 1.3—6 sorsz. a ingatlanokra **1147 frt.** o. é.

2-ör. A venni szándékozók tartoznak az árverés alá bocsájtott ingatlanás kikiáltási ár-nak 10%-át bánatpénzül készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

3-ör. A vételár 3 egyenlő részletben, és pedig az első részlet az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap, a második részlet ugyanazon naptól számítandó 60 nap, a harmadik részlet ugyanazon naptól számítandó 90 nap alatt fizetendő.

Az árverési föltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság, Léván 1882. évi november hó 14-én.

300. 1. **GYENES JÓZSEF**, kir. járásbíró

! Verseny triesztnek !

Czirók János

fűszerkereskedő Léván

azon előnyös helyzetben van, hogy kávészállítmányait közvetlen a termelők kezéből kapja; emélfogva:

a trieszti árukkal versenyez.

Egy kilo kávé . . . . . 1 frt 55.

Ujévtől kezdve, a fogyasztási adó megszüntetése után még olcsóbb!

Ugy helyben, mint vidékre történt megrendelések pontosan s gyorsan teljesíttetnek. 303. -2.

Nyulat, foglyot, özet, fenyvesmadarat

s egyéb konyhai vadakatilló áron alulírott állandóan vásárol és jutányosan elad.

Ugy a vadászattal foglalkozók, mint a fogyasztó közönség bizalommal fordulhatnak alulírotthoz.

Ugyanitt decz. 8-tól kezdve friss hal is kapható.

Léván (Rozmaring-utca)

Breier Zsigmond,

303. 6-2 hal-és vadkereskedő (nyáron szobafestő.)

Minek

PESTRE?

mikor nálam

Minek

BÉCSBE?

minden előpénz nélkül

75 krajczáros részletfizetésre

HOWE, ANGER, SINGER, WEHLER & WILSON-

gépet

5 évi jótállás mellett kapni.

Családi czélokra ajánlom, 5 évi jótállásom mellett a Singer gépeket 40 frtéért. Öreg gépek becséréltnék, vagy igazíttatnak jutányos áron; géptük, részek és csolnak, raktáromon mindig találhatók.

FISCHER MIKSA

304. 38-35.

kereskedésében Léván.